

Анна Кареніна - знаменитий роман Льва Толстого, над яким він працював з 1873 по 1877 роки. Починаючи з 1875 роман друкувався частинами в московському «Російському віснику».

Центральні персонажі

- Анна Кареніна.
- Олексій Олександрович Каренін, чоловік Ганни.
- Граф Олексій Кирилович Вронський, незаконний чоловік Ганни.
- Костянтин Дмитрович Левін,
- Катерина Олександрівна Щербацкая (Кіті), пізніше - дружина Левіна.
- Сергій Іванович Кознишев, письменник, брат Левіна.
- Степан Аркадійович Облонский (Стіва), брат Анни.
- Дар'я Олександрівна Облонская (Доллі), дружина Степана Аркадійовича.

Художнє своєрідність роману «Анна Кареніна»? *(Сюжет і композиція роману)*

Толстой назвав «Анну Кареніну» «романом широким і вільним», скориставшись терміном Пушкіна «вільний роман». Це ясне вказівку на жанрові витоки твору. «Широкий і вільний роман» Толстого різниться від «вільного роману» Пушкіна. У «Анні Кареніній» немає, наприклад, ліричних, філософських чи публіцистичних авторських відступів. Але між романом Пушкіна і романом Толстого є безсумнівна спадкоємний зв'язок, яка проявляється і в жанрі, і в сюжеті, і в композиції.

У романі Толстого шукали фабулу і не знаходили її. Одні стверджували, що роман уже закінчено, інші запевняли, що його можна продовжувати до нескінченності. У «Анні Кареніній» сюжет і фабула не збігаються. Фабульні положення, навіть будучи вичерпаними, не заважають подальшому розвитку сюжету, який має свою власну художню завершеність і рухається від виникнення до вирішення конфлікту.

Своєрідність «широкого і вільного роману» проявляється не тільки в тому, як будується сюжет, а й у тому, яку архітектуру, яку композицію обирає письменник.

Незвичайність композиції роману «Анна Кареніна» багатьом здавалася особливо дивною. Відсутність логічно завершеною фабули робило і композицію роману незвичною. У 1878 р. проф. С. А. Рачинський писав Толстому : « Остання частина справила враження охолоджуючу не тому , щоб вона була слабкіше інших (навіпаки, вона виконана глибини і тонкощі) , але з докорінного нестачі в побудові усього роману . У ньому немає архітектури. У ньому розвиваються поруч , і розвиваються чудово , дві теми , нічим не пов'язані . Як зрадів я знайомству Левіна з Анною Кареніної . - Погодьтеся , що це один з кращих епізодів роману. Тут представлявся випадок зв'язати всі нитки оповідання і забезпечити за ними цілісний фінал. Але ви не захотіли - бог з вами. «Анна Кареніна» - все-таки залишається кращим з сучасних романів , а ви - перший із сучасних письменників ».

Сюжет

Роман починається зі зради Стів Облонського . Цього ж дня до Облонским приїжджає сестра Стіви - Анна Кареніна . Вирішальне значення має сцена зі службовцем вокзалу , розчавленим складом . Цього ж дня Анна знайомиться з Вронський . Костянтин Левін робить пропозицію Кіті Щербацький , але отримує відмову , так як Кіті захоплена Вронским . Потім Вронський і Анна розуміють , що не можуть жити один без одного . Анна вагітніє , кидає свого законного чоловіка , Олексія Кареніна , але не вимагає розлучення . Олексій Каренін позбавляє її можливості зустрічатися з сином . У Ганні народжується дочка , теж Анна . Мати при смерті , просить у чоловіка вибачення , але одужавши , вона забуває про нього . Левін повторно робить пропозицію Кіті , і на цей раз вона погоджується . Вони грають весілля , і з цього часу починається їх щасливе спільне життя . Відносини між Ганною і Вронским починають псуватися . Їй думається , що він має намір одружитися з княжною Сорокіної . Анна , не витримавши зради , згадує службовця , розчавленого складом і кидається під поїзд . У Левіна і Кіті народжується дитина і , в цілому , триває та ж щасливе життя .

Своєрідність жанру

Своєрідність жанру «Анни Кареніної» полягає в тому, що в романі цьому об'єднані риси, властиві декільком видам романного творчості. Він містить в собі перш за все особливості, що характеризують сімейний роман. Історія кількох сімей, сімейні відносини і конфлікти висунуті тут на перший план. Не випадково Толстой підкреслював, що при створенні «Анни Кареніної» ним володіла думка сімейна, в той час як, працюючи над «Війною і миром», він хотів втілити думку народну. Але разом з тим «Анна Кареніна» - це не тільки сімейний роман, а й роман соціальний, психологічний, твір, в якому історія сімейних відносин тісно з'єднується із зображенням складних суспільних процесів, а змалювання доль героїв невіддільна від глибокого розкриття їх внутрішнього світу. Показуючи рух часу, характеризуючи становлення нового соціального порядку, спосіб життя і психологію різних верств суспільства, Толстой надавав своєму роману риси епопеї.

Критики про роман:

Роман "Анна Кареніна" почав друкуватися в журналі "Російський вісник" з січня 1875 і одразу викликав у суспільстві та російській критиці бурю суперечок, протилежних думок і відгуків від побожного захоплення до розчарування, невдоволення і навіть обурення.

"Всяка глава " Анни Кареніної " підіймала все суспільство на диби , і не було кінця толкам , захватам й на балаканину , як ніби справа йшла про питання , кожному особисто близькому " , - писала двоюрідна тітка Льва Толстого фрейліна Олександра Андріївна Толстая. Навіть відомим письменникам і критикам дістати книжки , журнали було не просто. Погляд на "Анну Кареніну " як на роман порожній і беззмістовний розділяло частина молодих , прогресивно налаштованих читачів. Коли в березні 1876 року в газеті "Новий час " її редактор А. С. Суворін опублікував позитивну рецензію на роман , він отримав сердитого листа від гімназистів - восьмикласників , обурених поблажливістю ліберального журналіста до " порожньому беззмістовного " роману Толстого.

Читачі роману відразу розділилися на дві "партії" - "захисників" і "суддів" Анни. Прихильники жіночої емансипації ні хвилини не сумнівалися в правоті Анни і були не задоволені трагічним кінцем роману. "Толстой дуже жорстоко поступив з Ганною, змусивши її померти під вагоном, не могла ж вона все життя сидіти з цієї кислятиною Олексієм Олександровичем", - говорили деякі дівчата-курсисти.

«Анна Кареніна» не отримала гідної оцінки в критиці 70-х років; ідейно-образна система роману залишилася не розкритою, так само як і його дивовижна художня сила. «Анна Кареніна» не тільки дивовижний за своїм художнім величчю пам'ятник російської літератури і культури, а й живе явище сучасності. Роман Толстого досі сприймається як гостре, злободенне твір.

ВИСНОВОК

Толстой називав «Анну Кареніну» «романом широким, вільним». В основі цього визначення - пушкінський термін «вільний роман». У

«Анні Кареніній» немає ліричних, філософських чи публіцистичних відступів. Але між романом Пушкіна і романом Толстого є безсумнівна зв'язок, яка проявляється в жанрі, в сюжеті і в композиції. Чи не фабульна завершеність положень, а «творча концепція» визначає в «Анні Кареніній» вибір матеріалу і відкриває простір для розвитку сюжетних ліній.

Новаторство Толстого сприймалося як відхилення від норми. У 1878 році в журналі М. М. Стасюлевича «Вісник Європи» була надрукована стаття «Кареніна і Левін». Автором цієї статті був А. В. Станкевич, брат відомого філософа і поета Н. В. Станкевича. Він доводив, що Толстой написав замість одного - два романи. Як «людина сорокових років», Станкевич відверто дотримувався старозаповітніх понять про «правильному» жанрі.

Він іронічно називав «Анну Кареніну» романом «широкого дихання», порівнюючи його із середньовічними багатотомними оповідками, які колись знаходили «численних і вдячних читачів». З тих пір філософський і літературний смак «очистився» настільки, що були створені «незаперечні норми», порушення яких не проходить даром для письменника.

У 2004 році в Театрі опери та балету Санкт-Петербурзької Консерваторії відбулася російська прем'єра великого драматичного мюзиклу відомого петербурзького композитора Владислава Успенського "Анна Кареніна". Режисер-постановник Ірина Тайманова.